

Kresťanstvo a čínske rebélie

RLB405 Náboženství a násilí

Magdaléna Masláková
387338@mail.muni.cz

Čína 19. storočia

Vnútročné problémy

▪ Preľudnenie

1850 – 430 mil. obyvateľov

málo pôdy

zlá štátna správa

migrácia

▪ Prírodné katastrofy

▪ Hladomor

▪ Ozbrojené strety

Čína 19. storočia

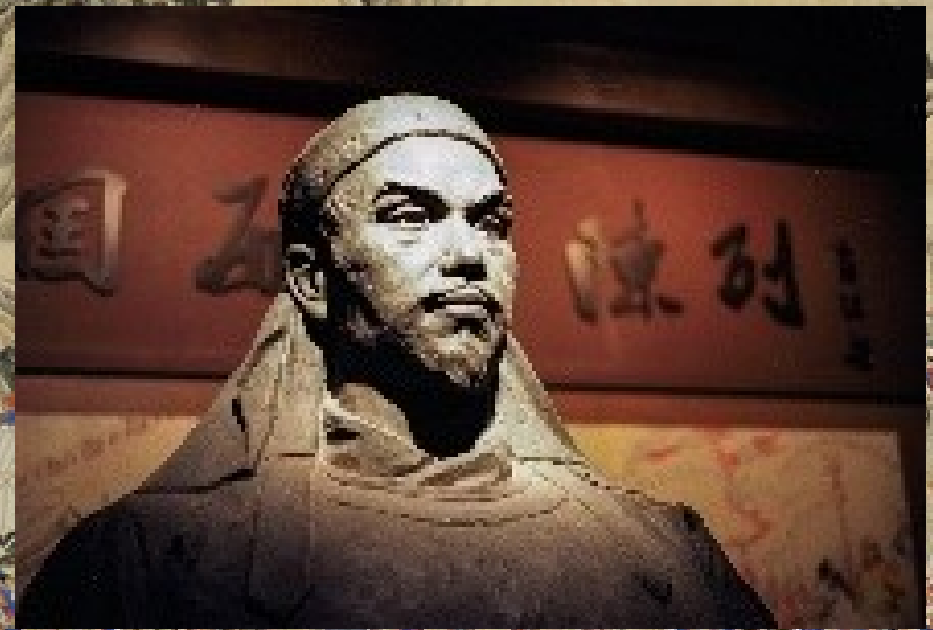
Zahraničné vzťahy

Taipingské povstanie

Hong Xiuquan/Chung Siou-čchüan
洪秀全 (1814-1864)

- z farmárskej rodiny, etnikum Hakka
- **1836** – získava traktát 劝世良言 (*Good Words to Exhort the Age*) – Liang Fa 梁发
- **1837** – 3x neuspel pri skúškach – delírium – vízie
- **1843** – 4x neuspel – interpretácia vízií v rámci kresťanskej náuky – boží syn, mladší brat Ježiša Krista

Taipingské povstanie

Hong Xiuquan - vízie

Taipingské povstanie

Hong Xiuquan – kresťanstvo X konfucianizmus

- Dôraz na synovskú oddanosť
- Inšpirácia konfuciánskymi textami
- Ježiš Kristus má manželku a deti
- traktát 劝世良言 (*Good words to exhort the age*) – Liang Fa 梁发
- **Až 1847** – Hong 1x číta preklad Biblie
stretnutie s misionárom Issacherom J. Robertsom
Hong nebol pokrstený

Taipingské povstanie

Veľké kráľovstvo nebeského mieru 太平天国

- Guangxi/Kuang-si – Spoločnosť uctievania Boha (拜上帝教) – militantnosť
- od 1850 vojenské strety s vojskami dynastie Qing/Čching
- **1851** vyhlásené *Veľké kráľovstvo nebeského mieru*
- 1852 Changsha/Čchang-ša, 1853 Wuchang/Wu-čchang
- **1853** Nanjing/Nan-ting – Nebeské hlavné mesto

Taipingské povstanie

Veľké kráľovstvo nebeského mieru 太平天国

- Základné zásady

ženy a muži žili oddelene

rovnosť – všetci bratia a sestry → spoločný majetok

lepšie postavenie žien

zákaz → alkohol, ópium, hazardné hry

realita často odlišná

- Byrokratický aparát

preberanie od Qingov – len zmena názvov

vysoké funkcie – náboženská spôsobilosť

- Mandžuovia – barbari, uzurpátori

- Hlas Nebeského otca, hlas Ježiša

Spence, Jonathan, *God's Chinese Son: The Taiping Heavenly Kingdom of Hong Xiuquan*, New York: W.W. Norton & Company, 1997.

I the ruler, in the high heavens, am the Heavenly King;
You, here on earth, are devil demons.
Deceiving the hearts of God's sons and daughters,
You shamelessly dare to let men worship you.
God has sent me the ruler to descend into the world;
What will the wiles of devil demons avail you now?

Those who truly believe in God are indeed the sons and daughters of God; whatever locality they come from, they have come from Heaven, and no matter where they are going they will ascend to Heaven.

Those who worship the demon devils are truly the pawns and slaves of the demon devils; from the moment of birth they are deluded by devils, and at the day of their death the devils will drag them away.¹⁶

Taipingské povstanie

Vnútorne roztržky

Králi v Nanjingu, 1856

Hong Xiuquan – Nebeský kráľ novej dynastie

Yang Xiuching/Jang Siou-čching 杨秀清

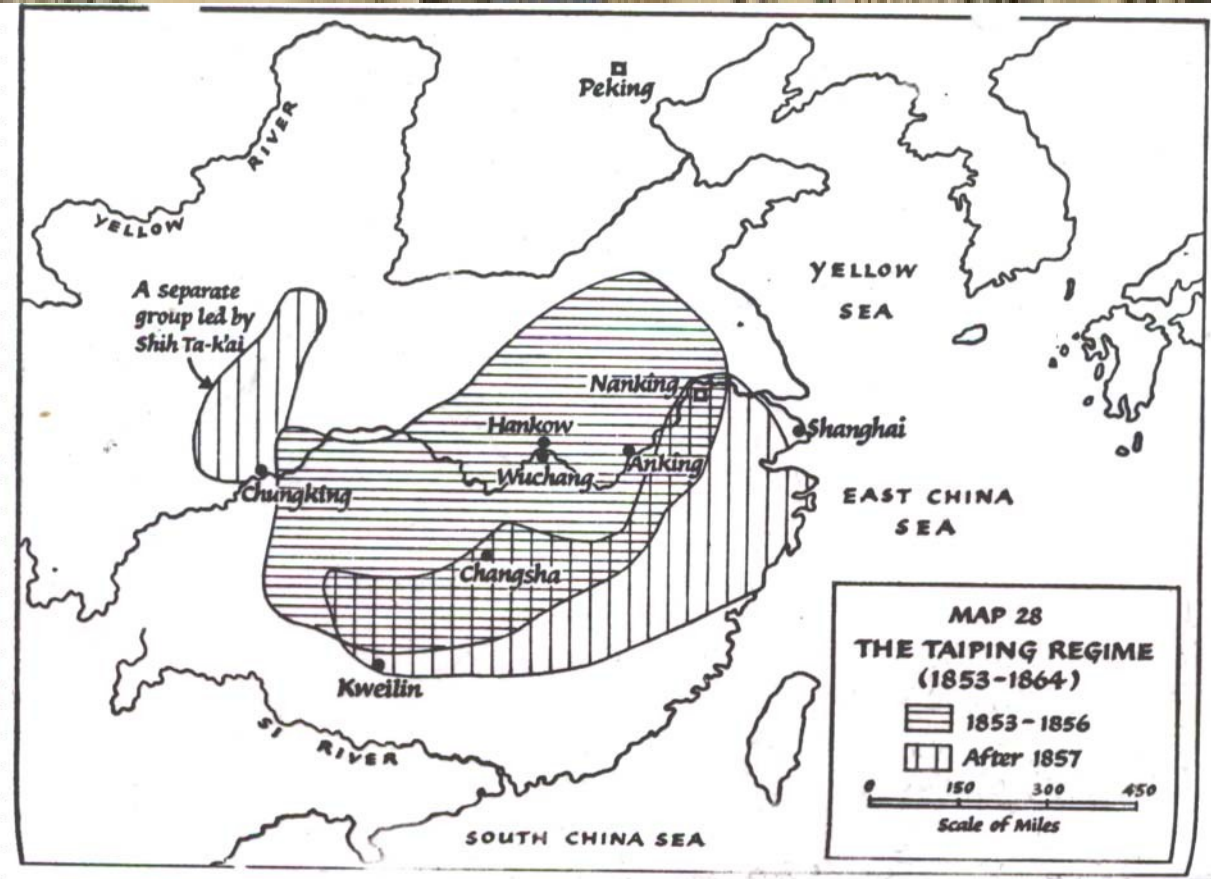
Wei Changhui/Wej Čchang-chuej 韦昌辉

Shi Dakai/Š' Ta-kchaj 石达开

- Yang Xiuching – vojenská aj náboženská autorita, uzurpuje si čím ďalej väčšiu moc
- September 1856 Yang Xiuching zavraždený
- November 1856 Wei Changhui zavraždený
- Shi opúšťa Nanjing
- Hong Xiuquan – nie je schopný reálne vládnuť

Taipingské povstanie

Vojenské strety s armádou Qingov

Taipingské povstanie

Versus Západ

▪ Prvé roky

Taipingovia ako alternatíva k dynastii Qing
Cesta ku kresťanskej Číne

▪ Po ópiových vojnách

Negatívne vymedzenie voči Taipingom

'Prekrútené kresťanstvo'

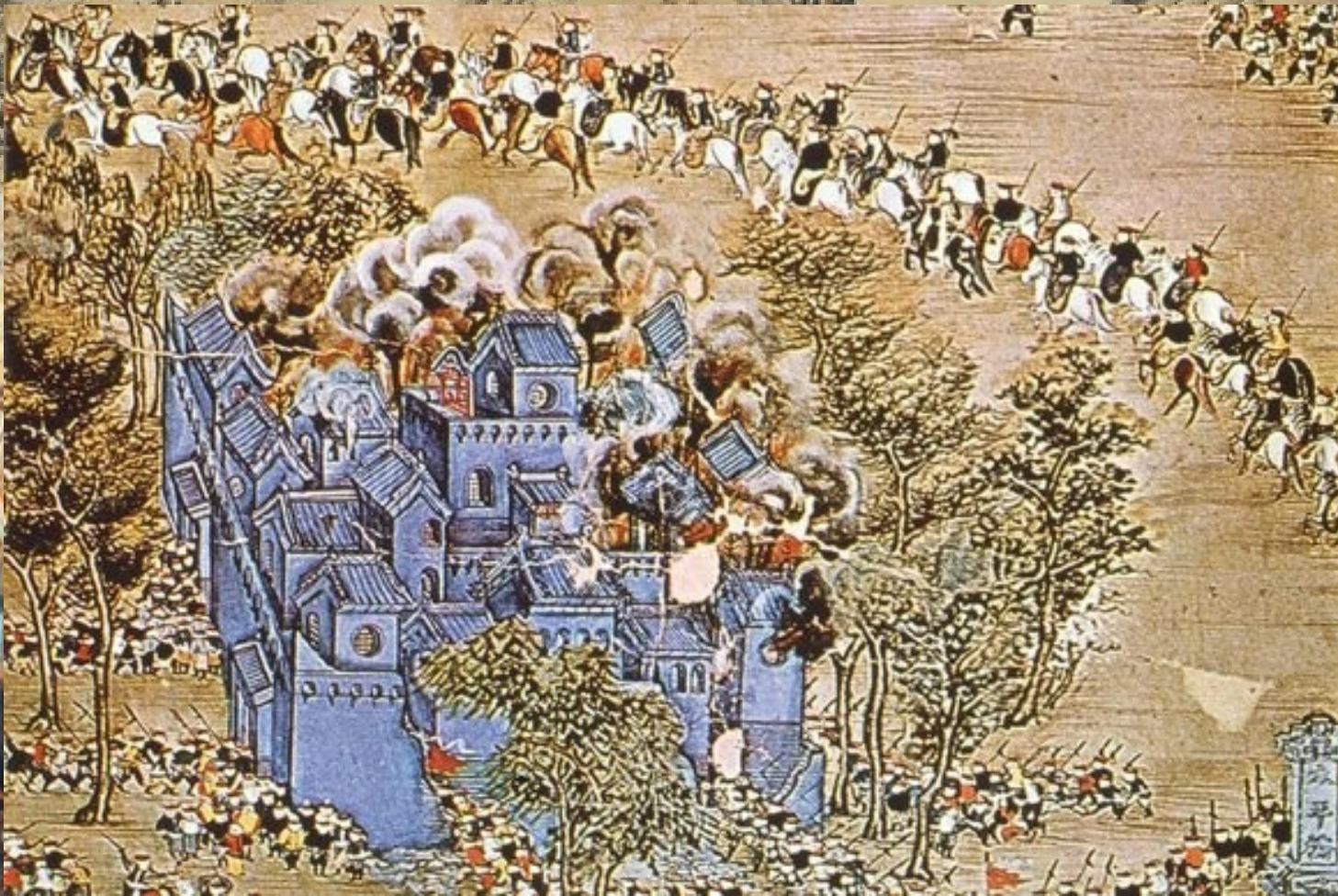
Konflikt ohľadom ópia

1860 – oficiálne neutralita ALE podpora qingskej armády

Snaha o zachovanie stabilných vzťahov s Čínou

Taipingské povstanie

Pád Nanjingu - 1864

Taipingské povstanie (1850-1864)

Rekapitulácia

Protikresťanské nálady

- Zlý obraz kresťanstva po taipingskej revolúcii
- Čínski kresťania sa nepodieľali na tradičných festivaloch
- Príbehy o kresťanoch – nemorálnosť, zvrhlé sexuálne praktiky, unášanie detí, otrava studní...

Schoppa, Keith. *Twentieth Century China: A History in Documents*, Oxford University Press, 2010.

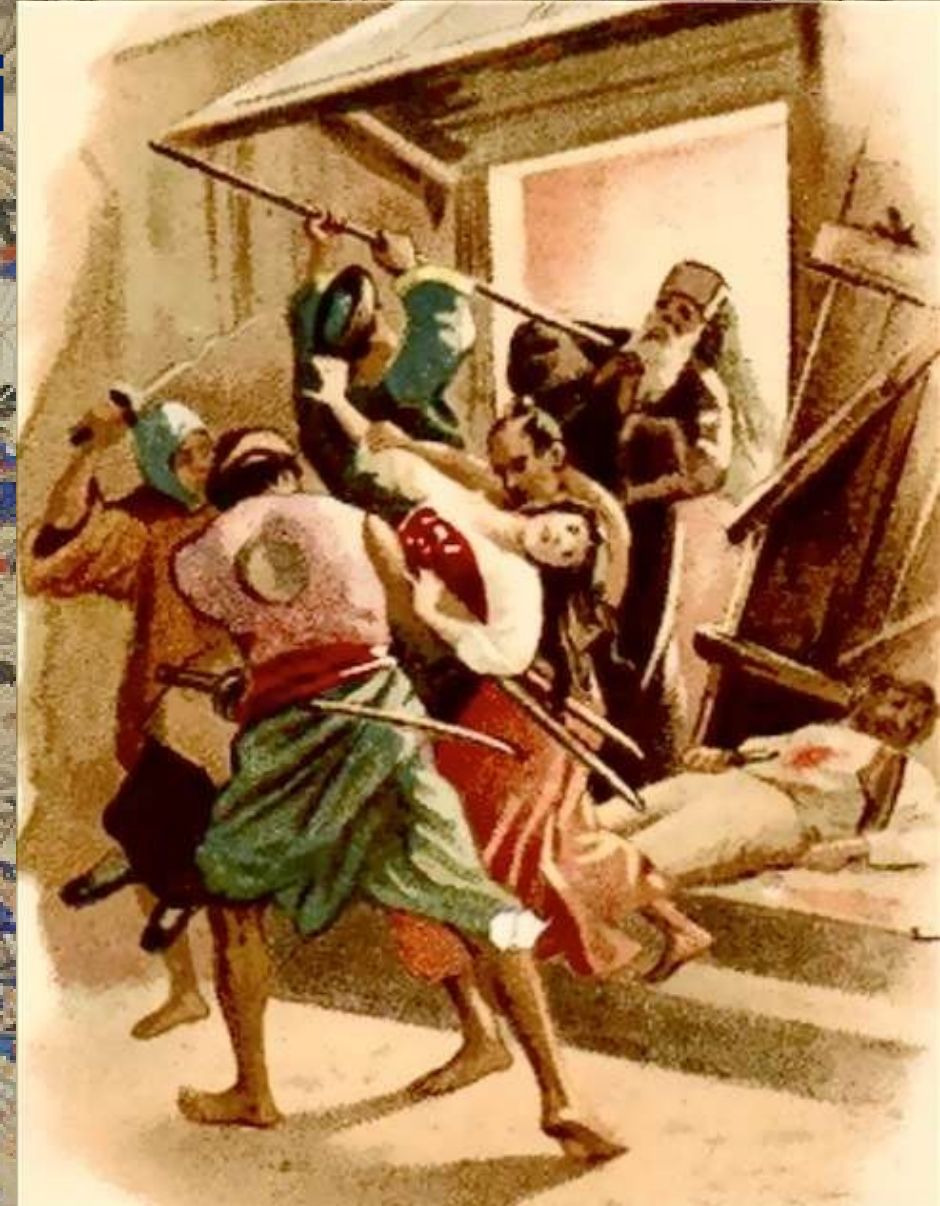
The Roman Catholic religion had its origin from Jesus, and is practiced by all the Western countries, and taught by them to others; it exhorts men to virtue. The founder was nailed by wicked men on a cross, and cut to death. His disciples then scattered about the world to disseminate the doctrine. The Principal is called the Fa Wang Fu [the Kingly Father of the Doctrine]. Sexual congress without shame is called "a public meeting," or "a benevolent society." When they marry they use no go-between, and make no distinctions between old and young. Any man and woman who like may come together, only must first do obeisance to the bishop, and pray to Shangdi [God]. The bride must invariably first sleep with the spiritual teacher, who takes the first fruits of her virginity. . . . Two wives may not be taken, they say, because Shangdi created one man and one woman at first. In these countries therefore concubinage is not practiced, but no unchastity in other directions is forbidden. When a wife dies another may be had. When a father dies, his son may marry the mother who bore him. When a son dies, his father may marry the son's wife; and even his own daughter. Brothers, uncles, and nieces may intermarry promiscuously. Brothers and sisters of same parents also marry together.

Zhang Shoucai was a boat-tracker on the Hun river. A man named Liu informed him that by kidnapping little children and scooping out their hearts and eyes he could earn fifty taels a set.

Protikresťanské nálady

Masaker v Tianjine/Tchien-t'i

- 1869 založený kostol a sirotinec Notre Dame des Victories
- Povesti o únosoch detí z rodín, experimentoch na deťoch
- 1870 – dav zabil 10 mníšok, 2 kňazov, 2 francúzskych úradníkov, 3 ruských obchodníkov, vypálili 4 britské a americké kostoly

Boxerské pověsti Pozadí vzniku

- Pročud
- Zápriva
- Zrušeko

Boxerské povstanie

Charakteristika

- Shandong/Šan-tung - Pesti v mene mieru a spravodlnosti 义和拳
- Viaceré neorganizované skupiny
 - Niektorí proti dynastii Qing, neskôr spojenie s vojskami dynastie
- Prvky ľudovej kultúry a náboženské praktiky
 - Rituály – ochrana pred západnými zbraňami
 - fyzické cvičenia → názov Boxeri

ľudové povstanie proti misionárom

národná revolta proti všetkým cudzincom

Boxerské povstanie

Následky

Liščák, Vladimír, *Dějiny Číny, Taiwanu a Tibetu v datech*, Praha: Libri, 2008.

Při odjezdu německých oddílů proslovil císař Vilém II. Nerozvážnou řeč, v níž vojáky vyzval, aby nebrali žádné zajatce a aby postupovali bezohledně: „Jako před tisíci lety Hunové za krále Etzela získali jméno, které ještě dnes v tradici a pohádkách znamená násilníky, nechť také jméno Němců v Číně na tisíc let vaším prostřednictvím způsobí, že se už nikdy žádný Číňan neodváží na Němce třeba jen nevráživě pohlédnout.“

Boxerské povstanie

Rekapitulácia

Doplňující literatura

- Fairbank, John King, „Poystání a restaurace“, „Raná modernizace a úpadek Čchingské moci“, *Dějiny Číny*, Praha: NLN Nakladatelství lidové noviny, 2010, 345–354, 365–395.
- Hsu, Immanuel, „Late Ch'ing Foreign Relations: 1866-1905“, in: Fairbank, John King – Liu, Kwang-Ching (eds.), *The Cambridge History of China. Vol. 11, Part 2. Late Ch'ing, 1800-1911*, Cambridge: Cambridge University Press, 1980, 70–141.
- Liščák, Vladimír, *Dějiny Číny, Taiwanu a Tibetu v datech*, Praha: Libri, 2008.
- Spence, Jonathan, *God's Chinese Son: The Taiping Heavenly Kingdom of Hong Xiuquan*, New York: W.W. Norton & Company, 1997.
- Philip, Kuhn, „The Taiping Rebellion“, in: Fairbank, John King – Liu, Kwang-Ching (eds.), *The Cambridge History of China. Vol. 10, Part 1. Late Ch'ing, 1800-1911*, Cambridge: Cambridge University Press, 1978, 264–317.

Ďakujem za poroznosť

Magdaléna Masláková
387338@mail.muni.cz